

<http://www.arianaafghanistan.com>

۲۰۱۶/۱۱/۰۲

داکتر ضیاء نظام

جایگاه کمرنگ افغانستان، در مبارزات انتخاباتی ایالات متحده امریکا

در رابطه به حضور نظامی آیالات متحده امریکا در جمهوری اسلامی افغانستان، جنگ در این کشور طولانی ترین جنگ ایالات متحده امریکا شمرده می شود. این جنگ با سقوط حاکمیت طالبان در افغانستان آغاز گردید و تا امروز با کمی تفاوت با همان یک روال ادامه دارد که خاتمه و نهایت آن در آینده نزدیک قابل پیش بینی نمی باشد. اگرچه این جنگ در آیالات متحده امریکا به نام جنگ افغانستان مسمی است اما در حقیقت این جنگ، جنگ آن کشور علیه تروریزم بین المللی و افراط گرایی منطقوی و جهانی تلقی می گردد. زمانی که به تاریخ یازدهم سپتمبر ۲۰۰۱م حملات تروریستی در قلمرو آیالات متحده امریکا صورت گرفت، این کشور تحت عنوان دفاع مشروع در مطابقت با ماده ۵۱ منشور سازمان ملل متحد، عملیات نظامی خویش را علیه گروه تروریستی القاعده یعنی عاملین و مسببین این حملات آغاز نمود. چون رهبران و مراکز این گروه در قلمرو افغانستان که تحت حاکمیت طالبان قرار داشت و مورد حمایت و پشتیبانی حکومت طالبان بوده و تسهیلات و امکانات لازم به همکاری همسایه شرقی افغانستان تا حد نهایی برای شان مهیا می گردید، از راه مسالمت آمیز مذاکرات و تقاضای سپردن اسامه بن لادن رهبر القاعده که آن زمان در افغانستان به سر می برد، کار به جای نرسید، بناً افغانستان مورد حملات نظامی ایالات متحده امریکا قرار گرفت. البته در این جنگ ایالات متحده امریکا تنها عمل نکرده بلکه سایر کشورهای عضو سازمان پیمان اتلانتیک شمالی (ناتو) بر وفق ماده پنجم منشور آن سازمان که حمله به یک عضو پیمان، حمله به همه اعضای پیمان تلقی می گردد، این کشور را تنها نگذاشته و همراهی کردند. در طول تاریخ این اولین بار بود که (ناتو) محتوای ماده پنجم پیمان مذکور را در معرض اجراء قرار می داد. گفتنیست حتی بعضی کشورهای که عضویت این پیمان را نیز نداشتند، از قبیل استرالیا، جاپان، کوریایی جنوبی، امارات متحده عربی و کویت به نحوی از آنجا در این جنگ دخیل گردیده و برای اولین بار در تاریخ جهان یک ائتلافی با این بزرگی سازمان داده شد که به صورت پیگیر علیه تروریزم و افراطیت به مبارزه پرداختند. باید گفت که در تاریخ ایالات متحده امریکا، جنگ در افغانستان یکی از پرمصرف ترین جنگ های آن کشور به حساب می آید چنانچه از سال ۲۰۰۱م که این عملیات نظامی آغاز گردید، تا حال بیشتر از ۷۱۵ میلیارد دالر که به طور اوسط سالانه ۳۵ میلیارد دالر می شود به مصرف رسیده است. البته این مبلغ اندکی کمتر از مصرف جنگ آن کشور در عراق می باشد، زیرا در کشور عراق ۸۲۰ میلیارد دالر به مصرف رسیده است. با آنهم

مصرف آیالات متحده امریکا در جنگ افغانستان خیلی ها در سطح بالایی قرار داشته، و این کشور بار سنگین و گزافی را به دوش گرفته است.

با اضافه و مهمتر از آن، ایالات متحده امریکا در این جنگ متحمل تلفات زیاد انسانی نیز گردیده است، چنانچه تا سال ۲۰۱۵ به تعداد ۲۲۵۴ نفر نظامی آن کشور در افغانستان کشته شده و در عین حال هزاران تن دیگر زخمی و معیوب گردیده اند. به هم چنین یک تعداد زیادی نظامیان امریکایی دست به خودکشی زده و به همین ترتیب تحت تأثیر این جنگ طاقت فرسای طولانی؛ عدای از نظامیان امریکایی در افغانستان به امراض روانی مبتلا شده اند. البته در تلفات وارده بر نظامیان، متأسفانه اشخاص امنیتی و افراد ملکی افغان که تعداد شان به مراتب بیشتر از این ارقام است، هم شامل می باشد که در اینجا مورد بحث ما نیست.

خلاصه کلام اینکه جنگ در افغانستان برای کشور ایالات متحده امریکا خیلی ها گران و سنگین تمام شده و از مسایل و موضوعات عمده شامل در سیاست خارجی این کشور شمرده می شود و دو حزب عمده آن کشور یعنی حزب دیموکرات و حزب جمهوری خواه در مورد لزوم این جنگ توافق داشته اند. باید تصریح نمود که در سه دور مبارزات انتخاباتی ریاست جمهوری سال های ۲۰۰۴، ۲۰۰۸ و ۲۰۱۲م امریکا، این جنگ از جایگاه خاص و پر اهمیت برخوردار بوده و کاندیدان هر دو حزب فوق الذکر طرفدار حضور نظامی کشور شان در افغانستان بوده اند و اکثریت مردم آن از این مفکوره و نظریه سیاستمداران کشور خویش طرفداری نموده اند. چنانچه از شروع مداخله ایالات متحده امریکا به افغانستان نود فیصد مردم شان از این مداخله پشتیبانی کرده اند، اما برای اولین بار در ۲۰۱۴م اکثریت امریکایی ها آن را یک اشتباه پنداشته و در مبارزات فعلی انتخاباتی ایالات متحده امریکا موضوع افغانستان خیلی ها کمرنگ به نظر می رسد. حتی کاندیدان حزب دیموکرات که طرفدار دوام حضور نظامیان امریکا در افغانستان می باشند، نیز در مبارزات انتخاباتی به ندرت به این مساله اشاره می نمایند. از نظر دونالد ترامپ سیاست (اول امریکا) است، به این معنی که ایالات متحده امریکا برای همه کشورهای جهان کمک و امتیازات بی حد و حصری را ارزانی می کند اما در مقابل این همه مساعدت ها و کمک ها؛ ایالات متحده امریکا هیچ چیز و هیچ امتیازی به دست نمی آورد و باید به این موقف و این حالت خاتمه داده شود.

قابل تذکر است که دو کاندید دیگر به درجه سوم و چهارم قرار دارند و عبارت است از آقای گری جانسن متعلق به حزب آزادی فردی و خانم جل سنتین مربوط به حزب سبز که هر دو جنگ در افغانستان را یک جنگ بیهوده تلقی نموده و خواهان ختم فوری آن می باشند. در این جا لازم است تا به صورت مختصر از نظریات دو کاندید عمده حزب جمهوری خواه و حزب دیموکرات صحبت شود زیرا ازین دو نفر نامزد کرسی ریاست جمهوری ایالات متحده امریکا، حتماً یکی از آن ها رئیس جمهور آینده ای مملکت خواهد بود.

دونالد ترامپ کاندید جمهوری خواه می گوید: در سیاست خارجی حکومتش از همه چیز مقدم تر منافع آیالات متحده امریکا شامل است و نباید یکی از مردم امریکا چنین تصور نماید که ضرورت هایش نزد حکومت پایین تر از نیازمندی های مردمان سایر کشورهای جهان است. وی حتی در برابر متحدین عنعنوی ایالات متحده امریکا خیلی ها سخت گیر بوده از جرمنی، جاپان، کوریای جنوبی و عربستان سعودی تقاضا دارد تا مصارف نظامیان امریکایی را که جهت تأمین امنیت در آن کشورها مستقر اند، بپردازند. قابل ذکر است در حال حاضر

ایالات متحده آمریکا در حدود ۸۰۰ مراکز نظامی در سراسر جهان دارد که از اندوراس شروع گردیده، الی عمان، جرمنی، جاپان، سنگاپور، جیبوتی، قطر، بحرین و سایر نقاط جهان را در بر می گیرد. خلاصه اینکه به زعم کاندید فوق، ایالات متحده آمریکا از بودنش به حالت حاتم طایی که به ضرر مالیه دهندگان است، خاتمه دهد.

در باره حضور نظامی ایالات متحده آمریکا در افغانستان نیز دونالد ترمپ نظریات خاص خود را دارد، گرچه در این مورد خیلی ها کم صحبت کرده است، اما باز هم از گفتارش چنین استنباط می شود که موصوف طرفدار حضور نظامی ایالات متحده آمریکا در افغانستان نبوده و به گفته او، افغانستان برای آمریکا خیلی ها مشکل ساز و مشکل آفرین است. کمک های گزاف این کشور به افغانستان به ضرر اقتصاد ایالات متحده آمریکا تمام می شود. "حضور نظامی در افغانستان یک فاجعه مکمل بوده و هیچکس نمی داند و ما هم نمی دانیم که در آنجا چه می کنیم و مشغولیت عمده ما چیست، در حالیکه همه رهبران و مراکز تروریست ها و افراطیون در پاکستان است. ما به احداث و مرمت جاده های خود نمی پردازیم، پول ما باید در بخش های مختلف و ضروری در داخل کشور خود ما به مصرف برسد و از قرضه های ۲۰ تریلیون دلاری آمریکا کاسته شود. به بیلین ها دالر در افغانستان به هدر می رود و از همه مهمتر هزاران نفر آمریکایی جان های خویش را از دست می دهند".

نامبرده در جای دیگر می گوید: "افغانستان نسبت به بسیار سرک های آمریکا در بعضی شهرها، امن تر است". مدیر مبارزات انتخاباتی او مداخله در افغانستان را به نام "جنگ اوباما" یاد می کند. مختصراً باید گفت که به نظر دونالد ترمپ حضور نظامی ایالات متحده آمریکا در افغانستان دیگر ضرور نبوده و ما می توانیم تروریستان و افراطیون را ذریعه قوای هوایی نابود کنیم و در برابر این سوال که این کار باعث تلفات سنگین ملکی خواهد بود، جواب می دهد که با داشتن شبکه استخباراتی کارآگاه و قوی می توانیم آن را کاهش دهیم. او باز هم اضافه می کند که وی طرفدار قوای نظامی نیرومند و قوی است و چنان قوایی را سازمان خواهد داد که در تاریخ ایالات متحده آمریکا سابقه نداشته باشد به این ترتیب اعتبار از دست رفته کشورش را احیاء خواهد نمود.

کاندید حزب دیموکرات خانم هیلری کلینتن طرفدار دوام سیاست حکومت فعلی ایالات متحده آمریکا در افغانستان می باشد که در این سیاست، خودش نیز نقش بارز داشته است. وی می گوید هرگز افغانستان از توجه حکومت آینده کنار گذاشته نخواهد شد، اما سعی به خرج خواهد داد تا نظامیان افغان بهتر و بیشتر تعلیم و تربیه و تجهیز گردند تا بتوانند در برابر دشمن ایستادگی نمایند و ما سعی می کنیم که شریک خویش افغانستان را تقویه نمائیم تا تروریستان و افراطیان را شکست دهند و تعهد ما در مورد کمک جهت حکومت داری خوب و استقرار دیموکراسی، تحقق حقوق بشری همه اتباع افغان بخصوص زنان و اطفال و آوردن صلح و ثبات در افغانستان دوام خواهد داشت. در صورتی که ضرورت باشد مدت حضور عساکر ما در افغانستان تمدید خواهد شد، خانم کلینتن اضافه می نماید: "ایالات متحده آمریکا در آن جا تنها نبوده، بلکه به کمک متحدین سازمان ناتو نیز ضرورت محسوس است".

به طور فشرده باز هم باید تذکر یابد که موضوع افغانستان در این دور مبارزات و انتخابات ریاست جمهوری آمریکا خیلی ها کمرنگ شده است، در حالیکه در سه دور گذشته انتخابات ریاست جمهوری آن کشور موضوع افغانستان یکی از موضوعات نهایت داغ و طرف توجه در تبلیغات انتخاباتی ریاست جمهوری ایالات متحده

امریکا شناخته می‌شد؛ با آنهم معضله افغانستان با موضوع عراق خیلی‌ها متفاوت بوده زیرا هر دو کاندید آن را یک خطا و اشتباه بزرگ تلقی نموده و همدیگر را متهم به طرفداری از آن در آغاز عملیات نظامی، می‌دانند و این ذهنیت مخالفت در میان مردم امریکا هم ادامه دارد.

البته باید خاطرنشان ساخت که در دیموکراسی‌های غربی عنصر مهم و اساسی را مردم تشکیل می‌دهند؛ هرگاه ذهنیت مردم در یک موضوع تمرکز کند و از آن موضوع دفاع و حمایت خود را ابراز دارند، چون کاندیدان در پی آرای مردم می‌باشند، لذا در مواردی که مردم به آن علاقه داشته و خواهان آن باشند، دفاع نموده، حمایت خود را ابراز می‌کنند و در حالت معکوس؛ کاندیدان اکثراً از نظریات و خواست‌های اکثریت پشتیبانی و طرفداری می‌کنند. قبلاً موضوع افغانستان در امریکا بیشتر از هشتاد فیصد طرفدار داشت، مگر حالا اکثریت مردم ایالات متحده امریکا خواستار خروج نظامیان کشورشان از افغانستان هستند.

در جواب سوال اینکه به کدام علت و چرا نظر مردم آن کشور در این مورد تغییر کرده است، می‌توان گفت که در زمینه دو علت عمده وجود دارد: یکی طولانی شدن جنگ پرمصرف که بیشتر از پانزده سال را در بر گرفته است و هنوز هم ادامه دارد و یا به عبارت دیگر، طولانی ترین جنگ ایالات متحده امریکا در خارج از آن کشور می‌باشد. علت دوم که مهمتر از سبب اول شناخته می‌شود، عبارت از عواملی چون عدم بهبود وضع از نگاه امنیتی در افغانستان می‌باشد که نسبت به زمان سقوط طالبان بدتر هم گردیده است. البته عوامل دیگری نیز موجود است، چون وضع نامناسب و ناهنجار حکومت داری در افغانستان که این کشور را به عنوان فاسدترین مملکت در جهان معرفی کرده است و همچنان که افغانستان در زرع و تولید مواد مخدر قهرمان جهان شناخته می‌شود و خشونت علیه زنان هم افزایش یافته، چنانچه عدم مساوات بین زن و مرد پدیده منفی دیگری است که از خوشبینی مردم ایالات متحده امریکا نسبت به افغانستان کاسته است. بر علاوه این علل، ضعف حکومت به اثر کشمکش‌های داخلی آن را هم باید در نظر گرفت که این عوامل باعث گردیده تا مردم ایالات متحده امریکا حکومت خویش را مقصر این همه ناکامی‌ها در افغانستان دانسته و نظر مردم آن کشور در مورد کشور ما که در آغاز عملیات تقریباً در سطح اجماع عمومی قرار داشت به اکثریت مخالف، تغییر جهت داده و این یک زنگ خطر برای افغانستان تلقی می‌گردد که در صورت موفقیت دونالد ترامپ، پیش‌بینی موضوع کمک‌های ایالات متحده امریکا را به افغانستان درحالت ابهام قرار داده است.

پایان